

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü
Sayı :73421605-145
Konu :Serbest Bölgeler Bilgi Sistemi (SEBİS)

03.01.2019 / 40177292
GENELGE
(2018/...)

“Serbest Bölgeler Bilgi Sistemi” kapsamında altyapısı hazır hale getirilen ve sistemsel kurulumu tamamlanan serbest bölgelerde işlemler aşağıda belirtildiği şekilde yapılacaktır.

I. SERBEST BÖLGELERE GİRİŞ VE ÇIKIŞ İŞLEMLERİ

1. Serbest bölgelere giriş ve çıkış yapacak tüm ticari araçlara ilişkin giriş ve çıkış bildirimleri elektronik ortamda Serbest Bölgeler Bilgi Sistemi (SEBİS) üzerinden yapılır.
2. SEBİS üzerinden serbest bölgelere giriş ve çıkış bildirimlerinde bulunulabilmesini teminen ilgili gümrük idaresinden BİLGE Sistemi şifresi temin edilir.
3. Serbest bölgelere giriş ve çıkış işlemlerine ilişkin olarak SEBİS üzerinden yapılacak olan bildirim, eşya hak sahibinin isteği doğrultusunda;
 - a. Eşya hak sahibinin kendisi ya da doğrudan veya dolaylı temsilcisi tarafından,
 - b. Serbest Bölge İşlem Formları (SBİF) ile gümrük beyanına ilişkin gerekli bilgiye sahip olmaları kaydıyla eşyanın taşıyıcısı tarafından,Serbest Bölgeye giriş veya çıkış yapacak olan her ticari araç için ayrı ayrı yapılır.

II. SERBEST BÖLGEYE GİRİŞ VE ÇIKIŞ BİLDİRİMLERİNDEN ÖNCE TEMİN EDİLECEK BELGELER

A. Serbest Bölge İşlem Formları

1. Serbest bölgeye giriş ya da çıkış bildiriminde bulunulacak eşyaya ilişkin olarak; bir gümrük beyannamesi veya gümrük beyannamesi yerine geçen bir belge ile işlem yapılacak ise Serbest Bölgeler Bilgisayarlı Uygulama Programı (SBBUP) üzerinden Tek Pencere Sistemi'nde (TPS) 0961 e-belge kodu ile SBİF başvurusu yapılır.
2. Serbest Bölgeler Kanunu'nun 8 inci maddesi uyarınca, bedeli 5000 ABD doları veya karşılığı Türk Lirasını geçmeyen ve isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmayacak Türkiye mahreçli mallar için SBBUP üzerinden Tek Pencere Sisteminde 0992 e-belge kodu ile SBİF başvurusu yapılır.
3. İlgili Serbest Bölge Müdürlüğü'nce SBBUP üzerinden onay işlemi gerçekleştirilen 0992 ve 0961 kodlu SBİF'lere ilişkin olarak Tek Pencere Sisteminde otomatik olarak e-belge ID numarası atanır.
4. Tek Pencere Sistemi üzerinden temin edilen SBİF ID numarası olmadan SEBİS üzerinde giriş ve çıkış bildirimlerinde bulunulamaz.
5. Serbest bölgelerde ticari işlem yapacak olan firmalardan yabancı uyruklu olup ülkemizde tanımlı bir vergi numarasına haiz olmayanların, TPS üzerinden ID numarası alabilmeleri için ilgili vergi dairesinden alacakları potansiyel vergi numarasının, gümrük idaresince vergi sorgulama ve transfer programı üzerinden BİLGE Sistemine tanınması gerekmektedir.

B. Gümrük Statü Belgeleri

1. Gümrük Kanunu'nun 155 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünün belirlenmesini teminen TPS üzerinden 1004 e-belge kodu ile Gümrük Statü Belgesi başvurusu yapılır.
2. Gümrük Statü Belgesi temin edilecek eşyaya ilişkin olarak SBİF ve ATR Dolaşım Belgesi mevcut ise e-başvuru aşamasında söz konusu belgeler; Gümrük Statü Belgesine ilişkin tamamlayıcı bilgiler alanında “SBİF 1” , “ATR 1” şeklinde numaralandırılarak her belge için ayrı bir referans oluşturulur. Oluşturulan referanslar tek tek seçilerek Gümrük Statü Belgesinde refere edilir, SBİF ve ATR belgesinin numarası seçilen başlık altında yazılır.
3. Gümrük Statü Belgesi alınacak eşya yurtdışından transit rejimi hükümleri çerçevesinde serbest bölgeye sevk edilmiş ise, e-belge satır bilgilerinde yer alan “Ticaret” alanında “Transit” seçeneği seçilir ve söz konusu satır için girilecek “Rejim Kodları” alanında yine “Transit” rejim türü seçilir.
4. Gümrük Statü Belgesinin ilgili gümrük idaresince onaylanmasının ardından TPS tarafından oluşturulacak olan e-belge ID numarası SEBİS üzerinde;
 - a. Transit beyannameleri ve TIR Karneleri ile serbest bölgeler giriş ve çıkış işlemlerinde giriş ve çıkış bildirimlerinde refere edilir.
 - b. Refere edilen Gümrük Statü belgeleri ilgili olduğu transit beyannamesi veya TIR Karnesi ile SEBİS üzerinde ilişkilendirilir, Gümrük Statü Belgesi muhteviyatı eşyanın ne kadarının içeri alınacağı veya dışarı çıkarılacağı yine SEBİS üzerinde belirtilir.

c. Gümrük Statü Belgesi alınan eşya, detaylı beyan verilerek serbest bölgeye konulacak ya da serbest bölgeden çıkarılacak ise BİLGE Sistemi üzerinde detaylı beyan vergi ve dokümanlar ekranında ID numarası/satır no açılarak beyan edilir.

d. Detaylı beyanda kullanılan Gümrük Statü Belgesinin ne kadarının fiilen serbest bölgeden çıkarılacağı veya serbest bölgeye sokulacağı, serbest bölgeye giriş veya çıkış bildiriminde ayrıca refere edilir. Detaylı beyan vergi ve dokümanlar ekranında refere edilen Gümrük Statü Belgesi SEBİS üzerinde detaylı beyan ile otomatik olarak ilişkilendirilir.

e. Serbest bölgeye transit beyannamesi, TIR Karnesi veya bir ihracat beyanı kapsamında alınan eşyanın serbest dolaşımında olan kısmının serbest bölgeden çıkışında 4010 rejim kodu ile ithalat beyannamesi verilmesi ve söz konusu ithalat beyannamesinde SBSDE muafiyet kodunun girilmesi durumunda; 4010 rejim kodunda refere edilen Gümrük Statü Belgesi serbest dolaşımında olan eşyanın tamamının çıkışıyla TPS üzerinde kapanır.

f. Gümrük Statü Belgesi eşya serbest bölgeye girdikten sonra temin edilirse, söz konusu belgenin ID numarası, işlemi tamamlanan giriş veya çıkış bildirimine SEBİS üzerinde ilgili gümrük müdürlüğünde idari düzeltme yetkisine sahip kullanıcı tarafından eklenir.

g. (e) fıkrasında belirtilen 4010 rejimli ithalat beyanlarında kullanılarak kapatılan gümrük statü belgeleri başka bir ithalat beyannamesine konu edilemez.

C. Gümrük Beyannameleri

1. Serbest bölgeye ihracat rejimi kapsamında eşya getirilecek olması durumunda, giriş işlemleri aşağıda belirtildiği şekilde yapılır;

a. İşlem yapılacak olan serbest bölgenin fiziki altyapısı ihracat beyannamelerinin muayene ve kontrol işlemlerinin serbest bölge içerisinde yapılmasına imkân tanıyorsa;

i) İhracat beyannamesi verilirken, TPS üzerinden alınan 0961 e-belge kodlu SBİF'in ID numarası; Detaylı Beyan modülü kalemler, vergi ve dokümanlar ekranında ID/satır no belirtilerek beyannamede refere edilir.

ii) Serbest bölge dışında gümrük idaresince belirlenecek olan gümrüklü sahaya ihracat beyannamesi kapsamı eşya getirilir ve eşya gümrük gözetimi altındayken ihracat beyannamesi tescil edilerek sistem tarafından onaylanır ve "Teslim alınmış" statüye ilerler.

iii) Muayene ve kontrol işlemleri serbest bölge dışarısındaki gümrüklü sahada tamamlanarak beyanname "çıkabilir" statüye getirilir.

iv) Çıkabilir statüye gelen ihracat beyannameleri için SEBİS üzerinden serbest bölgeye giriş bildirimini düzenlenir.

v) (ii) fıkrası kapsamındaki eşya için isteğe bağlı olarak, ihracat beyannamesi teslim alınmış statüdeyken de SEBİS üzerinden giriş bildirimini verilebilir. Ancak bu durumda sahaya giriş bildiriminin onaylanması için ihracat beyannamesinin çıkabilir statüye gelmesi gerekir.

b. İşlem yapılacak olan serbest bölgenin fiziki altyapısı muayene ve kontrol işlemlerinin serbest bölge içerisinde yapılmasına imkân tanıyorsa;

i) İhracat beyannamesi verilirken, TPS üzerinden alınan 0961 e-belge kodlu SBİF'in ID numarası; Detaylı Beyan modülü kalemler, vergi ve dokümanlar ekranında ID/satır no belirtilerek beyannamede refere edilir.

ii) Gümrük idaresince serbest bölge dışarısında belirlenecek olan sahaya ihracat beyannamesi kapsamı eşya getirilir.

iii) İhracat beyannameleri muhteviyatı eşya söz konusu sahaya getirildikten sonra ihracat beyannamesi tescil edilerek sistem tarafından onaylanır ve "Teslim alınmış" statüye ilerler.

iv) Teslim alınmış statüye gelen ihracat beyannameleri için Serbest Bölgeler Bilgi Sistemi üzerinden serbest bölgeye giriş bildirimini düzenlenir.

v) İhracat beyannamesi kapsamı eşyanın muayene ve kontrol işlemleri serbest bölge içerisinde tamamlanır.

2. Serbest bölgelerden ithalat rejimi kapsamında eşya çıkarılacak olması durumunda çıkış işlemleri aşağıda belirtildiği şekilde yapılır;

a. İthalat beyannamesi verilirken TPS üzerinden alınan 0961 e-belge kodlu SBİF'in ID numarası beyannamenin vergi ve dokümanlar ekranında ID/satır no belirtilerek refere edilir.

b. İthalat beyannamesine ilişkin muayene kontrol işlemleri yapılır ve SEBİS üzerinden çıkış bildirimini verilir.

c. SEBİS üzerinde verilen çıkış bildirimlerinin onaylanabilmesi için ithalat beyanlarına ilişkin gümrük işlemlerinin tamamlanması gerekir

d. Serbest Bölgeler ile Türkiye arasında gerçekleştirilen ticarete ilişkin olarak SBBUP üzerinden düzenlenen SBİF için oluşan ID numarası sadece bir beyannamede kullanılabilir, ancak bir beyannameye birden fazla SBİF bağlanabilir.

D. Transit Beyannameleri ve TIR Karneleri

1. Serbest Bölgeye transit beyannamesi veya TIR Karnesi kapsamında yurtdışından transit rejimi hükümleri çerçevesinde eşya getirilecek olması durumunda, SEBİS üzerinde işlemler aşağıda belirtildiği şekilde yürütülür;

a. NCTS Uygulaması üzerinde tescil edilen hareket gümrük idaresindeki işlemleri tamamlanarak REL_TRA statüye ilerleyen serbest bölge varışlı transit beyanları kapsamı eşya için TPS üzerinden 0961 e-belge kodlu SBİF ID numarası alınır.

b. SBİF ID numarası temin edilen transit beyannamesi kapsamı eşya için SEBİS üzerinde giriş bildiriminde bulunulur.

c. VOLET-1 işlemleri tamamlanarak sevk edilen TIR Karneleri kapsamı eşya için SBBUP üzerinden 0961 e-belge kodlu SBİF alınarak SEBİS üzerinden giriş bildirimini verir.

d. Transit beyanları ve TIR Karneleri kapsamında getirilecek eşya için temin edilen SBİF'lerin bu beyanlarla ilişkilendirmesi giriş bildirimlerinin verilmesi sırasında SEBİS üzerinde yapılır.

2. Serbest Bölgeden transit beyannamesi veya TIR Karnesi kapsamında transit rejimi hükümleri çerçevesinde eşya çıkarılacak olması durumunda, SEBİS üzerinde işlemler aşağıda belirtildiği şekilde yürütülür;

a. Hareket gümrük idaresi serbest bölge olan transit beyannameleri ve TIR Karneleri kapsamında taşınacak eşya için SEBİS üzerinde çıkış bildirimini düzenlenir.

b. Hareket gümrük idaresi serbest bölge olan transit beyannamelerinin SEBİS üzerinde çıkış bildirimini verilebilmesi için, transit beyannamesinin NCTS Uygulaması üzerinde CTR_DEC statüye ilerlemiş olması ve MRN numarası almış olması gerekir.

Ancak serbest bölgeden çıkış işleminin gözetim memurunca onaylanması için transit beyannamelerinin hareket gümrük idaresi işlemlerinin tamamlanarak REL_TRA statüye gelmiş olması gerekir.

D. Özet Beyanlar

1. Gümrük Kanunu'nun 159 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen veya bir serbest bölgeden doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkacak eşya için özet beyan verilir.

2. Serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından eşya getirilmesi durumunda işlemler aşağıda belirtildiği gibi yapılır;

a. Serbest bölgeye doğrudan getirilecek eşya için özet beyan tescil edilir.

b. Serbest bölgeye özet beyan kapsamında getirilecek eşya için 0961e-belge kodlu SBİF ID numarası TPS üzerinden temin edilir.

c. Tescil edilmiş statüde bulunan özet beyan kapsamı eşyan için SEBİS üzerinden giriş bildiriminde bulunulur.

d. Tescil edilmiş statüde bulunan özet beyanların, serbest bölgeye fiili ithalatının gerçekleşmesi ve SEBİS üzerinde saha giriş onayının verilebilmesi için varış bildirimini işlem tamamlanmış ve özet beyanın da onaylanmış statüde olması gerekir.

e. SEBİS üzerinde giriş bildiriminde özet beyandan açılan miktar tutarı, özet beyanın tamamına ulaştığında ve özet beyana ilişkin serbest bölge işlemleri tamamlandığında özet beyan kapatılır.

3. Serbest bölgeden doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesinin dışına eşya çıkarılması durumunda işlemler aşağıda belirtildiği gibi yapılır;

a. Serbest bölgeden doğrudan çıkarılacak eşya için özet beyan tescil edilir.

b. Serbest bölgeden özet beyan kapsamında çıkarılacak eşya için 0961e-belge kodlu SBİF ID numarası TPS üzerinden temin edilir.

4. Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen veya bir serbest bölgeden doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkacak eşya için verilen özet beyanlar ile SBİF eşleştirmeleri SEBİS üzerinden yapılır.

E. Sözlü Beyan Formları

1. Serbest bölgeye tamir, bakım, onarım kapsamında geçici olarak giren ya da serbest bölgeden çıkan eşya için gümrük mevzuatı gereği sözlü beyan formu verilebilecek hallerde, BİLGE Sistemi üzerinden alınan detaylı beyan numarası SEBİS üzerinde TCGB ekle seçeneği ile sisteme eklenir.

2. Sözlü beyan formu kapsamı eşya için alınan SBİF ile BİLGE Sistemi üzerinden alınan sözlü beyan formu SEBİS üzerinde refere edilerek eşleştirilir.

III. SERBEST BÖLGEYE GİRİŞ VE ÇIKIŞ BİLDİRİMLERİNİN VERİLMESİ

A. Serbest Bölgeye Giriş Bildirimlerinin Verilmesi

1. Bakanlığımız e-işlemler menüsü altında yer alan SEBİS Uygulamasına BİLGE şifresi ile giriş yapılarak giriş bildirimini oluşturulur.

2. Serbest bölgeye giriş yönünde verilecek bildirim için aşağıda belirtilen giriş nedenlerinden uygun olanı seçilir;

a. Yükleme Amacıyla Boş Giriş

- b. Kısmi Boşaltım - Araç İçerisinde Bulunan Birden Fazla Beyanname Kapsamı Eşyadan Yalnızca bir Kısmının Serbest Bölgeye Boşaltılması
 - c. Yurtdışından Serbest Bölgeye Transit Rejimi Kapsamında Eşya Getirilmesi (NCTS veya TIR Karnesi)
 - d. Serbest Bölgeye İhracat Rejimi Kapsamında Eşya Getirilmesi
 - e. Yurtdışından Serbest Bölgeye Özet Beyan Kapsamında Eşya Getirilmesi
 - f. Serbest Bölgeden Serbest Bölgeye Eşya Sevki
 - g. Serbest Bölgeye 5.000 USD ve altı Sarf ve Demirbaş Malzemesi Getirilmesi
 - h. Ambalaj Malzemeleri, Kaplar ve Diğer Araç-Gereçlerin Geçici Olarak Serbest Bölgeye Getirilmesi
 - i. Serbest Bölgeye Numune Kapsamında Eşya Getirilmesi
 - j. Tamir, Bakım ve Onarım İşlemleri Kapsamında Serbest Bölgeye Eşya Getirilmesi
 - k. Kısmi Yükleme - Başka bir Gümrük İdaresinden Sevklı Olarak Dolu Gelen Araca Serbest Bölgeden Eşya Yükleneceği
 - l. Kumanya - Serbest Bölgeye Gelen Deniz Taşıtlarına Kumanya Getirilmesi
 - m. Katı Atık veya İmha Edilecek Eşyanın Serbest Bölgeye Getirilmesi
3. SEBİS üzerinde giriş bildirim verilecek olan "Gümrük İdaresi" ve "Gümrük Sahası" seçilir.
4. Giriş yapacak aracın yük durumu ve ticari olup olmadığı bildirim üzerinde belirtilir.
5. Giriş yapacak olan araç ve yine söz konusu araç beraberinde serbest bölgeye giriş yapacak olan dorse, romörk ve yarı romörklere ilişkin plaka bilgileri sisteme ayrı ayrı eklenir.
6. Giriş işlemine konu edilecek araç beraberinde konteyner bulunması durumunda konteyner numarası da ayrıca beyan edilir.
7. Giriş işlemine konu olan eşya için gerekli belgeler SEBİS üzerinde aşağıdaki gibi tanımlanmış olup, giriş işlemine uygun olan belge türü seçilerek söz konusu belgeye ilişkin ID numarası, beyan veya tescil numarası SEBİS'e eklenir.
- a. SBİF Ekle
 - b. 5.000 USD Altı SBİF Ekle
 - c. TCGB Ekle
 - d. NCTS Ekle (Transit Beyanname)
 - e. TIR Karnesi Ekle
 - f. Özet Beyan Ekle
 - g. Gümrük Statü Belgesi Ekle
 - h. Diğer Belge Ekle
8. 7 nci maddenin (h) bendinde belirtilen "Diğer Belge Ekle" seçeneği, giriş nedeni olarak yalnızca 2 nci maddenin (k) bendinde yer alan neden seçildiğinde sistem üzerinde aktif hale gelir.
9. "Diğer Belge Ekle" seçeneği kapsamında, serbest bölgeye giriş yapacak araç içerisinde yer alan ancak serbest bölgeye boşaltılmayıp sevklı gidecek olan transit beyanları, SBİF olmadan giriş bildiriminde beyan edilir.
10. 7 nci maddenin (b) bendinde yer alan 5.000 USD ve altı işlem ekle seçeneği yalnızca giriş bildirimlerinde seçilebilecek olup söz konusu SBİF'ler için gümrük beyanı eklenmesi gerekmektedir.
11. 7 nci maddenin (b) bendinde yer alan 5.000 USD ve altı işlem ekle seçeneğinde yalnızca 0992 TPS e-belge kodlu SBİF'ler beyan edilir.
12. 7 nci maddenin (a) bendinde yer alan SBİF ekle seçeneğinin seçilmesi durumunda bir gümrük beyanname, özet beyan veya gümrük beyanı yerine geçen bir belgenin giriş bildirimine eklenmesi gerekmektedir.
13. Giriş bildirimine eklenecek olan SBİF'ler ve Gümrük Statü Belgeleri için TPS üzerinden ilgili belgeye ilişkin olarak alınan 23 haneli ID numarası yazılır. Bu durumda söz konusu belgenin bilgileri otomatik olarak TPS üzerinden SEBİS'e çekilir.
14. SEBİS üzerinde ID numarası ile çağrılan e-belgeye ilişkin olarak; firma unvanı ve vergi numarası, belge ID numarası ve belge ismini içeren bir ana satır oluşur.
15. E-belge ana satırı üzerine gelinerek tıklandığında söz konusu e-belgeye ait tüm satır bilgileri SEBİS üzerinde görünür.
16. E- belge satırlarında satır ID numarası, satır sıra numarası, toplam miktar, miktar birimi, toplam tutar, döviz cinsi, GTİP, eşya cinsi ve menşe ülke bilgileri Tek Pencere Sistemi üzerinden otomatik olarak çekilir.
17. Belge satırları üzerinde yer alan "bağlı belge" bilgisi, SBİF'in hangi belgeye bağlandığına ilişkin bilgileri içerir.
18. Belge satırları üzerinde yer alan "açılan miktar" bilgisi, söz konusu e-belgenin SEBİS üzerinde ne kadarının açıldığına ilişkin bilgileri içerir.

19. Belge satırları üzerinde yer alan "kapatılabilecek" miktar alanı, e- belge kapsamı eşyanın fiili olarak SEBİS üzerinden ne kadarının serbest bölgeye alındığı veya ne kadarının çıkarıldığına ilişkin miktar bilgisini gösterir.

20. Kapatılabilecek miktar alanında, giriş veya çıkış bildiriminde bulunulacak araç içerisinde, söz konusu e-belge kapsamı eşyanın ne kadarı fiilen serbest bölgeden çıkarılacak ya da serbest bölgeye alınacak ise o miktar kadar açma işlemi yapılır.

21. SEBİS üzerinde ID numarası ile çağrılan e- belgenin tüm satırları tek bir seferde, aynı araç içerisinde serbest bölgeye sokulacak ya da serbest bölgeden çıkarılacak ise bildirim ekranı üzerinde yer alan "Tüm Satırları Aç" butonuna basılarak "Kullanılabilir miktarların tamamı kullanılsın" bölümü işaretlenir. Bu durumda, işlem yapılan e belgenin tüm satırları söz konusu giriş ya da çıkış bildiriminde açılır ve tek seferde serbest bölgeye alınır veya serbest bölgeden çıkarılır.

22. Belge satırlarındaki tüm miktarları açılan e- belge kapsamı eşyanın tek seferde içeri alınmaktan ya da dışarı çıkarılmaktan vazgeçilmesi durumunda, henüz gümrük idaresi tarafından onaylanmamış olan bildirim üzerinde düzeltme yapılarak "kalemlerden miktar seç" butonuna basılarak e- belge satır bazında da açılabilir.

23. 7 nci maddenin (c), (d) ve (e) bentlerinde yer alan beyan türleri giriş ve çıkış bildirimine eklenirken gümrük beyannamesine ilişkin beyan numarası, özet beyan numarası, MRN numarası ya da TIR Karnesi numarası sisteme yazılarak söz konusu beyanlara ilişkin bilgiler elektronik ortamda doğrulanır.

24. Serbest bölgeye giriş veya çıkış bildiriminde bulunulacak her 0961 belge kodlu SBİF için bir beyan bilgisi eklenerek belge ilişkilendirme işlemi yapılır.

25. 0961 e-belge kodlu bir SBİF'in, BİLGE Sistemi üzerinde bir ihracat veya ithalat beyannamesi üzerinde refere edilmiş olması durumunda, söz konusu SBİF'in refere edildiği beyannamenin numarası e- belge satırları üzerinde yer alan "bağlı belge" sütununda otomatik olarak görünür.

26. 0961 e-belge kodlu bir SBİF'in, bir transit beyannamesi, TIR Karnesi veya özet beyan kapsamında serbest bölgeye alınacak olması durumunda, söz konusu beyanların bilgileri SEBİS üzerinde refere edildikten sonra SBİF kapsamı eşyanın hangi beyan ile serbest bölgeye alındığı ya da serbest bölgeden çıkarıldığı "ek belge ilişkilendirme" işlemi yapılarak belirlenir.

27. E-belgenin tüm satırları bir gümrük beyannamesi, TIR Karnesi veya transit beyanı ile ilişkilendirilebileceği gibi satır bazında ayrı ayrı beyanlar ile ilişkilendirme işlemi yapılabilir.

28. 7 nci maddenin (c), (d) ve (e) bentlerinde yer alan beyan türleri giriş ve çıkış bildirimine eklenirken SEBİS üzerinde yer alan parçalı mı "Evet/hayır" sorusuna; eşyanın peyderpey serbest bölgeye girecek ya da serbest bölgeden çıkacak olması durumunda ilk araç için verilen bildirimde "evet" son araç için "hayır" cevabı verilir.

B. Serbest Bölgeden Çıkış Bildirimlerinin Verilmesi

1. Serbest bölgeden çıkış yönünde verilecek bildirim için aşağıda belirtilen giriş nedenlerinden uygun olanı seçilir;

a. Serbest Bölgeden Boş Çıkış

b. Serbest Bölgeden Özet Beyan Kapsamında Eşya Çıkarılması

c. Serbest Bölgeden Yurtdışına Eşya Sevki (NCTS, TIR Karnesi ve Çıkış Bildirimi)

d. Serbest Bölgeden Türkiye'ye İthalat Gerçekleştirilmesi

e. Serbest Bölgeden Serbest Bölgeye Eşya Sevki

f. Geçici Olarak Serbest Bölgeye Alınan Ambalaj Malzemeleri, Kaplar ve Diğer

Araç-Gereçlerin Serbest Bölgeden Çıkarılması

g. Serbest Bölgeden Numune Kapsamında Eşya Çıkarılması

h. Tamir, Bakım ve Onarım İşlemleri Kapsamında Serbest Bölgeden Eşya Çıkarılması

i. Katı Atık veya İmha Edilecek Eşyanın Serbest Bölgeden Çıkarılması

j. Kısmi Yükleme - Başka bir Gümrük İdaresinden Sevкли Olarak Dolu Gelen Araca, Serbest Bölgede Eşya Yüklendiğini Müteakip Aracın ve Eşyanın Serbest Bölgeden Çıkarılması

k. Kısmi Boşaltım Yapılan Aracın Çıkışı - Serbest Bölgeye Girişte Araç içerisinde Bulunan Birden Fazla Beyanname Kapsamı Eşyadan Yalnızca bir Kısmının Serbest Bölgeye Boşaltılarak Diğer Eşyanın Sevk Edilmesi

2. Serbest bölgeden çıkış yapacak araçlarda çıkış nedeni olarak 1 inci maddenin (k) bendinde yer alan kısmi boşaltım seçeneğinin seçilmesi halinde; III. Bölümün A.Serbest Bölgeye Giriş Bildiriminin verilmesi başlığı altında yer alan yedinci maddenin (h) bendi kapsamında "diğer belge ekle" seçeneği aktif hale gelir. Diğer belge ekle seçeneği ile serbest bölgeden sevкли olarak giden transit beyannameleri SBİF olmadan sisteme eklenir.

3. Serbest bölgeden çıkış bildirimini oluşturulurken III. Bölümün A.Serbest Bölgeye Giriş Bildiriminin verilmesi başlığı altında yer alan 3 ila 7 ve 11 ila 28 nci maddelerine göre işlem yapılır.

C. Parsiyel Taşımalarda Giriş ve Çıkış Bildirimlerinin Verilmesi

Serbest Bölgeye giriş veya çıkış yapacak araç içerisinde birden fazla hak sahibine ait eşya bulunması durumunda işlemler aşağıda belirtildiği şekilde yapılabilir;

1. İşlem yönü, plaka numarası ve işlem yapılacak olan Gümrük İdaresi aynı olmak kaydı ile aynı araç içerisindeki birden fazla beyanname kapsamı eşya için her bir hak sahibi kendi eşyasına ilişkin beyanda bulunabilir.
2. Aynı transit beyannamesi içerisinde farklı hak sahiplerine ait eşya bulunması durumunda her hak sahibi kendi eşyasına ait SBİF miktarı kadar giriş veya çıkış bildiriminde bulunabilir.
3. Aynı transit beyanında farklı hak sahiplerine ait eşyaya ilişkin olarak giriş veya çıkış bildirimleri oluşturulurken; transit beyanının bir kalemindeki SBİF'e tekabül eden kap sayısı sisteme yazılır.
4. Aynı hak sahiplerince aynı giriş ya da çıkış yönünde aynı araç için verilen bildirimler; serbest bölgeye giriş yönünde muhafaza memuru, serbest bölgeden çıkış yönünde ise gözetim memurunca SEBİS üzerinde bildirim numaraları seçilerek birleştirilir.
5. Muhafaza ya da gözetim memurlarınca birleştirilen giriş ya da çıkış bildirimleri, serbest bölgeye girişte muhafaza memurunun saha giriş onayı vermesiyle, serbest bölgeden çıkışta ise gözetim memurunca verilecek onay işlemiyle tek bir tescil numarası alır.
6. SEBİS üzerinde beyan birleştirme işlemi yapılarak aynı tescil numarasına atılan farklı bildirim numaralarına ayrı ayrı sorgulama yapılarak ulaşılabileceği gibi tescil numarası üzerinden de bağlı bildirimlere ulaşılabilir.

IV. SAHAYA GİRİŞ VE ÇIKIŞ BİLDİRİMLERİNİN GÜMRÜK İDARESİNCE ONAYLANMASI

Serbest bölgeye giriş ve çıkışlarda SEBİS üzerinden verilen giriş ve çıkış bildirimleri kapsamı eşyayı taşıyan aracın saha giriş ve çıkış işlemleri ilgili memurlarca aşağıda belirtildiği şekilde yapılır.

A. Saha Giriş ve Çıkış Onayının Verilmesi

1. Serbest bölgeye saha giriş ve çıkış onayları, muhafaza memurları tarafından ilgili giriş veya çıkış bildiriminin elektronik olarak onaylanması ile verilir.
2. Saha giriş ve çıkışı onaylanacak olan bildirimler, SEBİS üzerinde "Giriş Bildirimleri Sekmesi" nde bildirim numaraları ile görülebilir ya da giriş veya çıkış bildirimine muhatap aracın plakası üzerinden sorgulama yapılmak suretiyle çağrılabilir.
3. Serbest bölgeye giriş yönünde, saha giriş onayının ilgili muhafaza memurunca verilmesi durumunda onay işlemi gerçekleşen giriş bildirimi için sistem tarafından bir tescil numarası atanır.
4. Saha girişi yapılacak aracın içerisinde birden fazla hak sahibinin eşyasının olması ve isteğe bağlı olarak her hak sahibinin yalnızca kendi eşyası için giriş bildiriminde bulunması durumunda, muhafaza memurunca birleştirilen bildirimlerin tamamına bir seferde saha giriş onayı verilir ve söz konusu bildirimler için tek bir tescil numarası atanır.
5. Muhafaza memurlarınca saha giriş onayı verilmesi aşamasına kadar bildirimler üzerinde düzeltme işlemi yapılabilir.
6. Giriş bildirimindeki bilgilerin yanlış olduğunun anlaşılması veya açılan e-belge, gümrük beyanı vb. diğer açma miktarlarının hatalı olduğunun anlaşılması durumunda giriş bildirimi muhafaza memurunca geri çevrilebilir.
7. Muhafaza memurunca geri çevrilen giriş bildirimi ilgili kullanıcının ekranına düşer. "Reddedildi" statüdeki giriş bildirimi üzerinde gerekli güncellemeler yapıldıktan sonra SEBİS üzerinden tekrar bildirim yapılır.
8. Saha girişi muhafaza memurunca onaylanan giriş bildirimi kapsamı araç ve eşya, 5.000 USD ve altı işlem formu içeriyorsa SEBİS üzerinden muayene memuru onayına sevk edilir.
9. Saha girişi muhafaza memurunca onaylanan giriş bildirimi kapsamı araç, bir gümrük beyannamesine konu eşya içeriyorsa;
 - a. Söz konusu gümrük beyanının işlemleri tamamlanmamış ise muayene memuru onayına,
 - b. Söz konusu gümrük beyanının işlemleri tamamlanmış ise gözetim memuru onayına, Sevk edilir.
10. Serbest bölgelerden çıkış yönünde verilecek bildirimler gümrük işlemlerinin tamamlanmasından sonra, gözetim memurlarınca gerekli kontroller yapılarak onaylanır.
11. Gözetim memurunca onaylanan bildirim saha çıkış onayı muhafaza memurlarınca verilir.
12. Serbest bölgeden yapılan dolu çıkışlarda saha çıkış onayının muhafaza memurunca verilmesinin ardından e-belgelere ilişkin gerekli düşünüm işlemleri TPS üzerinde gerçekleşir.
13. Boş çıkış yapacak araçların bildirimlerinin herhangi bir nedenle verilememiş olması durumunda, henüz sahada görünen araçlar için SEBİS üzerinden hızlı boş çıkış kaydı oluşturularak saha çıkış onayı verilebilir.
14. Serbest bölgeyi boş olarak terk edecek araçlar için gözetim onayı verilmeyecek olup yalnızca muhafaza memuru tarafından saha çıkış onayının verilmesi yeterlidir.
15. Serbest bölgede sahada görünen araçlara ilişkin sorgulama ise "sahadaki araçlar" sorgulama sekmesi kullanılarak yapılır. Sahada görünen araçlara ilişkin plaka numarası, taşıt türü, sahaya giriş tarihi ve sahada bekleme süresi söz konusu sorgulama ekranında görülebilir.

B. MUAYENE ONAYININ VERİLMESİ

1. SEBİS üzerinde muayene onayı serbest bölgeye giriş yönünde 5.000 USD ve altı işlemler için alınan SBİF'lerin kontrol edilmesi amacıyla ilgili muayene memurunca yapılır.
2. 5.000 USD ve altı işlemler için alınan SBİF'lerin muayene onayının yapılabilmesi için, muhafaza memurunca saha giriş onayı verilmiş olması gerekir.
3. 5.000 USD ve altı işlemler için SEBİS üzerinde beyan edilen SBİF'lere ilişkin bilgiler gerek duyulması halinde muayene memurunca düzeltilir.

C. GÖZETİM ONAYI

1. Serbest bölgeye gerçekleştirilecek dolu girişler gözetim onayı ile sonlandırılır. Sahaya giriş yönünde gözetim memurlarınca onay verilebilmesi söz konusu araç için muhafaza memurunca saha giriş onayının verilmiş olması gerekir.
2. Gözetim onayı verilmeden önce, saha girişi onaylanmış statüdeki araç ve eşyaya ilişkin gümrük beyan bilgileri, SBİF bilgileri ve bulunması halinde araç üzerindeki mühür bilgileri gözetim memurlarınca kontrol edilerek onaylanır.
3. Gözetim memurunca yapılan kontroller sonucunda herhangi bir yanlışlık tespit edilirse gerekli düzeltme işlemi yapılarak giriş işlemi onaylanır.
4. Serbest bölgeye giriş yönünde gözetim memurunca onay verilmesinin ardından transit beyannameleri, TIR Karneleri ve özet beyan kapsamı eşyalar için alınan 0961 belge kodlu SBİF'lerden ve 5.000 USD ve altı işlemler için alınan 0992 kodlu SBİF'lerden Tek Pencere Sistemi üzerinden düşüm gerçekleşir.
5. Serbest bölgeden çıkış yönündeki bildirimler saha çıkışından önce gözetim memurunca onaylanır. Bu durumda sistem üzerinde onaylanan bildirim numarası için otomatik bir tescil numarası atanır.
6. Serbest bölgeden çıkış yönünde aynı araç içerisinde farklı eşya hak sahiplerine ait eşya bulunması ve bu hak sahiplerinin her birince ayrı bir çıkış bildiriminin sisteme gönderilmesi durumunda beyan birleştirme işlemi gözetim memurunca yapılır.
7. Gözetim memurunca çıkış yönünde onay verilmesi durumunda birleştirilen beyanlara tek bir tescil numarası atanır.

V. İHRACAT BEYANNAMELERİNİN KAPANMASI

1. İhracat beyannameleri kapsamı eşya için verilen tüm bildirimlerin işlemlerinin tamamlanması ve eşyanın tamamının fiilen serbest bölgeye alınmasının ardından ihracat beyannamelerine ilişkin olarak SEBİS üzerinde otomatik olarak kap ve kilo kontrolü yapılır.
2. İhracat beyannamesinin kapanmış statüye ilerletilebilmesini teminen; gözetim memurunca SEBİS üzerinde yer alan "ihracat kapatma" sekmesi üzerinde ihracat beyannamesi numarası ile çağrılarak işlemleri tamamlanan giriş bildirimlerinin tamamı seçilerek ihracat kapatma onayı verilir. Kap/kilo bilgilerinin ve diğer kontrollerin uygun olması durumunda ihracat beyannamesinin statüsü BİLGE Sistemi üzerinde kapanmış statüye ilerler.
3. İhracat beyannamesinin kapanmış statüye ilerlemesi ile kapanma tarihi olarak ise gözetim memurunun giriş işlemi için verdiği onayın tarihi baz alınır.

VI. SBİF KULLANIM BİLGİLERİNİN SERBEST BÖLGELER BİLGİSAYARLI UYGULAMA PROGRAMINA İLETİLMESİ

1. İşlemleri tamamlanan giriş ve çıkış bildirimlerinde refere edilen SBİF'lere ilişkin tüm miktarların kullanılması durumunda, söz konusu SBİF'lerin nihai kullanım bilgileri web servisler aracılığı ile SBBUP'a bildirilir.
2. Kullanım bilgileri bildirilen SBİF'lerin SBBUP üzerinden kapatma işlemleri Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü'nce yapılır.

VII. DÜZELTME İŞLEMLERİ VE SONRADAN İDARİ DÜZELTME YAPILMASI

1. Eşya hak sahibi tarafından SEBİS üzerinde doldurularak elektronik ortamda gümrük idaresine gönderilen giriş ya da çıkış bildirimleri, gümrük idaresince kabul edilene kadar düzeltilebilir.
2. Serbest bölgeye giriş aşamasında, gümrük idaresi tarafından kabul edilen bildirim araç ve genel bilgiler alanları muhafaza memurunun saha giriş onayı vermesine kadar muhafaza memuru tarafından düzeltilebilir.
3. 5.000 USD ve altı işlemler için beyan edilen serbest bölge işlem formlarına ilişkin düzeltme işlemleri muayene onayı aşamasında muayene memurları tarafından yapılır.
4. Serbest bölge giriş ve çıkış bildirimlerinde yer alan miktar, kap ve diğer bilgiler gözetim memurlarınca gözetim onayı aşamasına kadar düzeltilebilir.
5. Serbest bölge giriş ve çıkış bildirimlerine ilişkin olarak tüm işlemler tamamlandıktan sonra bir düzeltme yapılmak istenilmesi halinde ise dilekçe ile gümrük idare amirine başvurulur. Gümrük idare amirince uygun görülmesi halinde, tüm işlemleri tamamlanmış bir giriş ya da çıkış bildiriminde idari düzeltme başlatılabilir.

6. Düzeltme yapılması durumunda SEBİS üzerinde onaylanarak TPS üzerinde düşüm yapılan miktar ilgili belge satırlarına iade edilir. İdari düzeltme ile eklenen e- belge veya beyandan, SEBİS üzerinde ilişkilendirilen belgenin türüne göre, idari düzeltmenin tamamlanarak işlemin sonlandırılmasıyla gerekli düşümler yapılır.

VIII. SERBEST BÖLGE İSTATİSTİKİ BİLGİLERİ VE RAPORLARININ SEBİS ÜZERİNDEN ALINMASI

1. SEBİS üzerinden işlem yapan gümrük idaresince aşağıda belirtilen bilgiler sorgulanabilir.

- a. Serbest Bölgeye gerçekleştirilen ihracat toplam tutarı,
- b. Serbest Bölgeden Türkiye'ye gerçekleştirilen ithalat toplam tutarı,
- c. Serbest Bölgeden üçüncü bir ülkeye çıkışı gerçekleştirilen toplam tutar,
- d. Serbest Bölgeye Türkiye Gümrük Bölgesi üzerinden gerçekleştirilen transit ticaret toplam tutarı,
- e. Serbest Bölgeden Türkiye Gümrük Bölgesi üzerinden gerçekleştirilen transit ticaret toplam tutarı,
- f. Serbest bölgelere giriş çıkış yapan araç sayısı, işlemlerin araç türlerine göre dağılımı ve sahada bekleyen araç sorgulaması,

SEBİS üzerinden yapılır.

2. Serbest bölge bazında SBİF, detaylı beyanname, NCTS, TIR Karnesi ve Özet Beyan sayısı SEBİS üzerinden alınır. Serbest bölge giriş çıkış işlemine konu olan gümrük beyannamelerine ve e-belgelere ilişkin miktar sorgulamaları SEBİS üzerinden yapılır.

Bilgi alınmasını ve yukarıda belirtilen şekilde işlemlerin ifasını rica ederim.

Gonca Işık YILMAZ BATUR

Bakan a.

Bakan Yrd